

10de vergadering

Dinsdag 3 december 2002

Aanvang 10.00 uur

Voorzitter: Braks

Tegenwoordig zijn 72 leden, te weten:

Baarda, De Beer, Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman, Bierman-Beukema toe Water, De Blécourt-Maas, De Boer, Boorsma, Braks, Broekers-Knol, Van den Broek-Laman Trip, Van Bruchem, Castricum, Doesburg, Dölle, Dupuis, Van Eekelen, Eversdijk, Van Gennip, Ginjaar, Groen, Hessing, Van Heukelum, Hofstede, Holdijk, Van den Hul-Omta, Jaarsma, De Jager, Jurgens, Kneppers-Heijnert, Kohnstamm, Van der Lans, Van Leeuwen, Lemstra, Van der Linden, Lodders-Elfferich, Luijten, Lycklama à Nijeholt, Maas-de Brouwer, Meindertsma, Pastoor, Platvoet, Le Poole, Pormes, Rabbinge, Rensema, Roscam Abbing-Bos, Rosenthal, Ruers, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Stekelenburg, Stevens, Swenker, Tan, Terlouw, Van Thijn, Timmerman-Buck, Varekamp, Ter Veld, De Vries, Van Vugt, Walsma, Werner, Witteveen, Woldring, De Wolff, Wolfson en Zwerver,

en de heren Balkenende, minister-president, minister van Algemene Zaken, De Hoop Scheffer, minister van Buitenlandse Zaken, en Nicolai, staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,

alsmede mevrouw Bussemaker en de heer Van Dijke, leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van

behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- de Staat van de Europese Unie (28604).

(Zie vergadering van 2 december 2002.)

De beraadslaging wordt hervat.

Minister De Hoop Scheffer: Mijnheer de voorzitter. Het is voor de staatssecretaris en mij plezierig om ons debuut in de Eerste Kamer te mogen beleven bij een debat over een belangwekkende onderwerp. Dat Europa een belangwekkend onderwerp is, is gisteren duidelijk gebleken uit de interventies van de verschillende geachte afgevaardigden. Verschillende sprekers hebben gezegd dat de demissionaire status van een kabinet het niet mag afhouden van het verder volgen van de internationale agenda en het verder bepalen van een positie in het debat over Europa dat historisch mag worden genoemd. Ik weet dat dit woord vaak wordt misbruikt, maar ik zal uitleggen waarom ik het woord historisch hier zeer bewust gebruik.

Een van de meer emotionele belevenissen uit mijn politieke carrière vond twee weken geleden in Praag plaats toen tot uitbreiding van

de NAVO werd besloten en zeven nieuwe landen werden toegelaten. Iemand noemde dat "la revanche de l'histoire", de revanche van de geschiedenis. Ik had mij nooit gerealiseerd met hoeveel emotie het toetreden bij die nieuwe lidstaten gepaard ging. Een parallel trekkend tussen de uitbreiding van de NAVO en de historische uitbreiding van de Europese Unie met tien lidstaten noem ik ook dat de revanche van de geschiedenis. Ook dat is het ongedaan maken van een breuklijn die decennialang ten onrechte en als gevolg van de Tweede Wereldoorlog door Europa heeft gelopen. Zo moeten wij de uitbreiding van de Europese Unie benaderen, niet vanuit – ik heb het de heer Van der Linden horen zeggen – de mentaliteit van de boekhouder, hoezeer het ook belangrijk is dat Nederland in de Europese Unie een faire netto positie heeft, fair bijdraagt aan de Europese Unie, maar wel vanuit dat historisch besef, steeds moeilijker over te dragen op jongere generaties, dat ten gronde aan die Europese integratie heeft gelegen het streven: nooit meer oorlog. Het is gisterenavond in dit huis gereleveerd door verschillende sprekers, met name de heer Groen. Het is onze taak – en de staatssecretaris zal ongetwijfeld nader daarop ingaan – om aan jongere en jongste generaties te blijven duidelijk maken waarom de Europese integratie verder moet gaan en waarom het Nederlandse belang, zoals dit kabinet dat politiek definieert, net als vorige kabinetten dat hebben gedaan, vergt dat Nederland zich niet terugtrekt achter de waterlinie. Dat is ver weg van provincialisme. Nederland moet weten waar zijn belangen liggen.

Wij bevinden ons in een debat over Europa dat stukje bij beetje